

Sag nebsatte Udvalg og som fremsatte det Forslag, der er omtalt saavel af den høitærede Indenrigsminister, som af mig, og jeg holder mig overbevist om, at de ærede Medlemmer ere enige med mig i, at vi ligefrem betragte de her omhandlede Eiendomme, ikke som to særlicg bestaaende Dele, som hver for sig skulde bedømmes alene efter den Værdi, som de i og for sig kunne have, men som sammenvattede i et saadant Komplex, at det ved Vurdering af den ene Deel ikke lader sig gjøre at see bort fra Forbindelsen med den anden. Saaledes som Sagen nu ligger for, finder jeg mig foranlediget til ligefrem at indbringe et lille Lovforslag, som skal gaae ud paa, at Loven ikke skal komme til Anvendelse paa det her omhandlede Gods, og jeg nærer det Haab, at denne Sag maa ligge det høie Things ærede Medlemmer saaledes paa Hjerte, da Thinget bestandig har sat sig til Opgave paa det Værneste og Kræftigste at værne om den private Eiendom, at dette lille Lovforslag, selv under de Omstændigheder, hvorunder vi nu leve, kan gaae igjennem Rigsdagen i denne Session.

N. Jensen: Det har i høi Grad bedrøvet mig at høre den Opfattelse af Fæsteloven af 19de Februar 1861, som den høitærede Indenrigsminister nu har fremsat, idet han mener, at den omhandlede Bestemmelse uden Videre kan bringes til Anvendelse paa Superficiær-Fæstegods. At bringe denne Bestemmelse til Anvendelse paa det omtalte Gods, vil ligefrem have til Følge, at en meget stor Deel af Befolkningen paa Samsø bliver ruineret væsentlig til Fordeel for en enkelt Mand. Der er fra Godsejersens Side gjort et Tilbud om at afhænde Jorden til Besidderne af Gaardene paa Samsø, og han har, i den Tro, at han kunde bringe Fæstelovens § 2 til Anvendelse, forbeholdt sig nærmere at forhandle om Overdragelsen af Jorden med en Deel af Fæsterne, som han ikke har gjort Forslag, idet han har til Hensigt at indbringe en større eller mindre Deel af deres Jord til Eiendomme, som han har paatænkt at

oprette. Nogle af disse Gaardens Jorber vil han reent tage bort fra Gaardene, og andre Gaarde vil han fratage en større eller mindre Deel af den Jord, som nu ligger under dem. Forholdet paa Samsø er det, at idet Fæsteren af Jorden eier Gaardens Bygninger og Grund, og idet det altid har været Slik der, at Jorden albrig fæstedes bort til Andre end til Eieren af den vedkommende Gaard, have Gaardene faaet en saa betydelig Værdi — hovedsagelig ogsaa fordi Fæsteafgiften i tidligere Tider har været rimelig og billig — at en stor Deel af Familierne have sat deres Velfærd i disse Eiendomme, der imidlertid vilde blive saa godt som aldeles værdiløse, naar Jorden blev skaaret bort fra dem. Det Tilbud, som Godseieren har gjort dem, der maatte ønske at købe Jorden, er saa ubilligt, at mange af de indsigtsfuldeste Mænd paa Den erklære, hvad jeg personlig har forvisset mig om, at naar Greven vilde give dem den Værdi, som deres Eiendomme maatte blive vurderede til efter den almindelige Priis paa Den, og som han tilstaaer dem, der ville fratænde deres Fæste, vilde de ikke betænke sig paa at fratænde Gaardene og ville foretrække dette fremfor at købe til den urimelige Betaling, for hvilken han tilbyder dem Jorden. Dette er et Vidnesbyrd om, hvilket stærkt Tryk der hviler paa disse Folk, og Trykket vil i høieste Grad forsøges, naar der er Udset til, at Greven i Tilfælde af Fæstedelighed kan berøve Fæsterne en større eller mindre Deel af deres Jord. Dette vil fuldstændig ruinere en stor Deel Familier, som tidligere have levet lykkelig og efter Omstændighederne have haft deres gode Udkomme under dette uheldige Fæsteforhold. Ligesom det derfor har bedrøvet mig, at den høitærede Indenrigsminister opfattede Forholdet, som han gjorde, saaledes har det paa den anden Side glædet mig at høre, at den ærede Rigsrådsmand for Svendborg Amts 6te Valgfreds (S. N. Hansen) er betænkt paa at fremkomme med et Lovforslag, der itide vil forhindre en saadan Anvendelse af Loven af 19de Februar 1861, og jeg